

Δράσεις του ΜΦΙ σε αντικείμενα Φυτοϋγείας & Φυτοπροστασίας

Δρ Αιμιλία Μαρκέλλου

Προϊσταμένη
Επιστημονικής Διεύθυνσης
Φυτοπαθολογίας

<http://www.bpi.gr>

Ενδεικτικά σημεία αναφοράς για τις δραστηριότητες των Επιστημονικών Διευθύνσεων Φυτοπαθολογίας και Εντομολογίας & Γεωργικής Ζωολογίας:

- Επίσημα Εργαστήρια Φυτοϋγείας
- Επίσημα Εργαστήρια Ελέγχου Πολλαπλασιαστικού Υλικού Οπωροφόρων Δένδρων
- Εργαστήριο Αναλύσεων εδαφικών και υδατικών δειγμάτων καθώς και δειγμάτων οργανικών υποστρωμάτων/αποβλήτων
- Υπηρεσία Διάγνωσης Ασθενειών και Ζωικών Εχθρών για όλες τις καλλιέργειες της χώρας – μοναδική δραστηριότητα σε εθνικό επίπεδο
5.000 Δείγματα ετησίως
- Συλλογές Φυτοπαθογόνων Μυκήτων και Βακτηρίων

<http://www.bpi.gr>

Επιστημονική Διεύθυνση Φυτοπαθολογίας και

Επιστημονική Διεύθυνση Εντομολογίας & Γεωργικής Ζωολογίας

ΙΔΑΧ
& Δημοσίου

Συμβασιούχοι

Ερευνητές	 15	
ΠΕ Ειδικοί Τεχνικοί Επιστήμονες	 6	 29
ΠΕ Διοικητικοί/Οικονομικοί	 7	
ΤΕ Γεωπονίας	 4	 12
ΤΕ Διοικητικοί/Οικονομικοί	 2	
ΔΕ Διοικητικοί/Οικονομικοί	 6	
ΔΕ Τεχνικοί Βοηθοί	 3	 4
ΥΕ	 2	
ΣΥΝΟΛΟ	32	45

- ΕΡΡΟ Επιτροπή Διαγνωστικών Ιολογικών Μεθόδων
- ΕΡΡΟ Επιτροπή Πληροφόρησης σε θέματα Προστασίας Φυτών
- ΕΡΡΟ Ομάδα Εργασίας για Ουσίες -Επαγωγείς της Αμυνας των Φυτών
- EFSA Επιτροπή Εμπειρογνομώνων Φυτουγείας
- EFSA Ομάδα Εργασία για φυτά υψηλού κινδύνου
- EFSA Ομάδα Εργασίας για κατηγοριοποίηση παθογόνων
- Δίκτυο EUPHRESKO
- Διεθνής Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Κουνούπια)
- Microbial Resource Research Infrastructure (MIRRI)

Πρόβλημα

Έρευνα &
επιστημονικές
Δραστηριότητες

Αποτέλεσμα

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Φυτοϋγεία

- Αποτροπή εισόδου και εγκατάστασης επιβλαβών οργανισμών καραντίνας

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Επισκοπήσεις για επιβλαβείς οργανισμούς

Εξέταση > 15.000 δείγματα /ετησίως

«**Εργαστηριακοί έλεγχοι** δειγμάτων φυτοϋγείας»

Εξέταση > 8.000 δείγματα/ετησίως

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Έγκαιρη Διάγνωση και Διαχείριση του βακτηρίου καραντίνας *Xylella fastidiosa*.
- Έγκαιρη ανίχνευση φυτοπαθογόνων μυκήτων καραντίνας: *Phyllosticta citricarpa*

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

XF – ACTORS – (H2020 RIA - Research and Innovation action): *Xylella fastidiosa* Active Containment Through a multidisciplinary – Oriented Research Strategy

CURE-XF – (H2020-MSCA-RISE-2016): Capacity building and raising awareness in Europe and in third countries to cope with *Xylella fastidiosa*

SMART-Surveillance: Pilot application of smart surveillance tools for *Phyllosticta* species pathogenic to citrus in Greece”

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Διαχείριση του μύκητα καραντίνας *Synchytrium endobioticum* στην πατάτα
- Διαχείριση εχθρών καραντίνας (έντομα, ακάρεα, νηματώδεις)
Bactrocera spp
Spodoptera frugiperda
X. fastidiosa vectors
Aleurocanthus spiniferus
Globodera spp

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

ΥπΑΑΤ : Προσδιορισμός των ανθεκτικών ποικιλιών πατάτας σε φυλές του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Synchytrium endobioticum* Schilb»

OFF-Season FF-IPM – In silico boosted, pest prevention and off – season focused IPM against new and emerging fruit flies

EFSA: Entrusting support tasks in the area of Plant Health-Commodity risk assessment of High Risk Plants (plants for planting for ornamental purpose)

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Διαχείριση εχθρών καραντίνας (Έντομα, Ακάρεα, Νηματώδεις)
Bactrocera spp, *Spodoptera frugiperda*, *X. fastidiosa* vectors
Aleurocanthus spiniferus,
Globodera spp
- Κόκκινο Σκαθάρι φοινικοειδών
Rhynchophorus ferrugineus

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Επισκοπήσεις για επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας, ΥπΑΑΤ,

ΥπΑΑΤ: «Αντιμετώπιση του Επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Aleurocanthus spiniferus* με τη μέθοδο της βιολογικής καταπολέμησης»

PalmProtect: Strategies for the eradication and containment of the invasive pests *Rhynchophorus ferrugineus* Olivier and *Paysandisia archon* Burmeister

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙ ΑΤΤΙΚΗΣ: Βελτιστοποίηση του συστήματος ολοκληρωμένης αντιμετώπισης του *R. ferrugineus* στο Πεδίον του Άρεως

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- Ενίσχυση προληπτικών μέτρων (έγκαιρη και αξιόπιστη ανίχνευση και διάγνωση) οργανισμών καραντίνας
- Ευαισθητοποίηση των πολιτών οργανισμούς καραντίνας
- Υποστήριξη σχεδίων αντιμετώπισης από τους αρμόδιους φορείς
- Βελτιστοποίηση των διαγνωστικών μεθόδων
- Συγκέντρωση κρίσιμων επιδημιολογικών στοιχείων
- Ανάπτυξη νέων και ολοκληρωμένων μεθόδων καταπολέμησης και έλεγχος της αποτελεσματικότητάς τους

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Φυτοπροστασία

- Υποβάθμιση-καταστροφή του α) φυτικού κεφαλαίου από παθογόνα/έντομα και β) του βιοτικού περιβάλλοντος από τους οργανισμούς αυτούς και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα
- Εξεύρεση βιώσιμων και φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων διαχείρισης ασθενειών της αμπέλου

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

«PlantUp» Ερευνητική Υποδομή: Ερευνητική Υποδομή: Αναβάθμιση του φυτικού πλούτου

Εμβληματική Δράση «Οι Δρόμοι των Αμπελώνων» Υπόεργο III Φυτοπροστασία-Μικροβίωμα

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Κατάσταση φυτοϋγείας εθνικών και ιδιωτικών συλλογών αμπέλου
- Έλλειψη οργανωμένου συστήματος παραγωγής πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού
- Εξάπλωση παθογόνων με φυτωριακό υλικό-παγκόσμιο εμπόριο

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

«Hellenoinos»: Ανάδειξη – Αξιολόγηση - Αξιοποίηση Ελληνικών ποικιλιών αμπέλου

ΠΑΑ Περ. Κρήτης: Έλεγχος φυτοϋγείας για τη δημιουργία προβασικών, βασικών και πιστοποιημένων φυτειών ελιάς, εσπεριδοειδών και συκιάς

EUPHRSESCO ID-Phyt: Early detection of Phytophthora in EU and third country nurseries and traded plants

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Εξεύρεση εναλλακτικών των χημικών, φυτοπροστατευτικών ουσιών και λιπασμάτων

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Plant-Up: Ερευνητική Υποδομή: Αναβάθμιση του φυτικού πλούτου

CO-FREE: Innovative Strategies for cooper-free low input and organic farming systems

Nanoshields: Νέας γενιάς ασφαλή νανοτεχνολογικά φ.π. και την ταυτόχρονη ενδυνάμωση των φυτών

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Διαχείριση εχθρών και ασθενειών σε σημαντικές καλλιέργειες χωρίς ή με μειωμένη χρήση χημικών

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Προγράμματα χρηματοδοτούμενα από τη Βιομηχανία Τροφίμων

ECOBOOST: Boosting functional biodiversity to maximize ecosystem services for Mediterranean crop production

Εμβληματική Δράση «Οι Δρόμοι των Αμπελώνων»

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Διαχείριση εχθρών της ελιάς (Δάκος)
- Διαχείριση εχθρών (Σφήκα καστανιάς)

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

ΕΜΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ «ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ»– ΥΠΟΕΡΓΟ II «Βιώσιμη φυτοπροστασία της ελιάς με εφαρμογή σύγχρονων τεχνικών»,
ΥπΑΑΤ: Πρόγραμμα συγκριτικών πειραματικών εργασιών καταπολέμησης Δάκου της Ελιάς

CENOTOMA: *Curculio elephas*: νέα εργαλεία για την ολοκληρωμένη διαχείριση επιβλαβών οργανισμών στις καστανιές» (ΕΛΙΔΕΚ)

ΥπΑΑΤ, Περιφέρειες: Βιολογική καταπολέμηση της σφήκας της καστανιάς σε περιοχές της Ελλάδος (4 προγράμματα)

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- Ενίσχυση προληπτικών, καλλιεργητικών και βιολογικών μέτρων καταπολέμησης εχθρών και ασθενειών των φυτών
- Συνεισφορά στην μελέτη νέων φυτοπροστατευτικών ουσιών
- Διάχυση της γνώσης όσον αφορά σε στρατηγικές και πρακτικές φυτοπροστασίας σε ενδιαφερόμενους φορείς (ΥΠΑΑΤ, Παραγωγοί, Γεωτεχνικοί κ.α)
- Βελτιστοποίηση των διαγνωστικών μεθόδων παθογόνων οργανισμών και παραγωγή πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Περιβάλλον

- Εκπομπές αερίων στη Γεωργία-Μεταβολές αποθεμάτων άνθρακα
- Αποτυπώματα Ανθρακα και Νερού στη Γεωργία
- Υπολείμματα γεωργικών φαρμάκων σε υγρά απόβλητα αγροβιομηχανίας

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

LIFE2017/ CCM/000087 ClimaMED: Καινοτόμες Τεχνολογίες για το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής στο αγροτικό τομέα της Μεσογείου

BALKANROAD: Towards farms with zero carbon-, waste- and water-footprint. Roadmap for sustainable management strategies for Balkan agricultural sector

LIFE Pure AgroH2O: Πιλοτική εφαρμογή καινοτόμου τεχνολογίας Φωτοκαταλυτικής Νανοδιήθησης για την εξάλειψη ρύπων σε υδατικά απόβλητα της Αγροβιομηχανίας και την επαναχρησιμοποίηση του νερού

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

- Υποβάθμιση βιοποικιλότητας και φυσικών πόρων
- Εξεύρεση τρόπων για μείωση περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη Γεωργία (σε επίπεδο αγροτεμαχίου)

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

BIONIAN: Δράσεις προστασίας και ανάδειξης βιοποικιλότητας οικοσυστημάτων και περιοχών φυσικού κάλλους της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων μέσω έξυπνων συστημάτων εντοπισμού, καταγραφής, ψηφιακής χαρτογράφησης και διαχείρισης

LIFE ENV/GR/000302 SAGE10: Ανάπτυξη και εφαρμογή μεθόδου προσδιορισμού του περιβαλλοντικού αποτυπώματος για αιεφόρα αγρο-οικοσυστήματα-Η περίπτωση του Μεσογειακού Ελαιώνα

PRIMA PLANT-B

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- Ανάπτυξη εργαλείων αξιολόγησης επιπτώσεων από γεωργικές δραστηριότητες και ανάπτυξη καινοτόμου τεχνολογίας: α) για μετρήσεις εκπομπών αερίων και β) για τη εξάλειψη ρύπων σε υγρά απόβλητα.
- Ανάπτυξη στρατηγικών προστασίας περιβάλλοντος, με μείωση εκπομπών αερίων και αποτυπώματος άνθρακα και ορθολογική χρήση νερού
- Επαναχρησιμοποίηση νερού από απόβλητα της αγροβιομηχανίας
- Προστασία βιοποικιλότητας σε αγροσυστήματα μέσω βελτίωσης γεωργικών πρακτικών

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Έντομα υγειονομικής σημασίας

- Ολοκληρωμένη Διαχείριση κουνουπιών

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ/ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

“IDAlert” : Infectious Disease decision-support tools and Alert systems to build climate Resilience to emerging health Threats

“moSquiTo”: Καινοτόμες προσεγγίσεις στην παρακολούθηση και αντιμετώπιση του Ασιατικού κουνουπιού τίγρη με έμφαση στην τεχνική της εξαπόλυσης στείρων αρσενικών»

QFytoTera: Νανογαλακτώματα φυτικών ελαίων με ενυδατικές και εντομοαπωθητικές ιδιότητες

LIFE12 ENV/GR/000466 Conops : Development & demonstration of management plans against - the climate change

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- Μείωση εφαρμογών βιοκτόνων /μείωση πληθυσμών κουνουπιών
- Πραγματοποίηση ενισχυμένης εντομολογικής επιτήρησης σε συνδυασμό με το πρόγραμμα ολοκληρωμένης διαχείρισης κουνουπιών (2021:240.000 εξαπολύσεις στείρων κουνουπιών)
- Δημιουργία δεικτών ποιοτικού ελέγχου εφαρμογής προγραμμάτων διαχείρισης κουνουπιών
- Προστασία δημόσιας υγείας, συνεργασία με φορείς όπως ο ΕΟΔΥ
- Ενημέρωση κοινού για θέματα που σχετίζονται με τον κίνδυνο μετάδοσης νοσημάτων - προετοιμασία υλικού ενημέρωσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο

- ❖ Εξωστρέφεια με κοινοποίηση/διάθεση ευρημάτων, εργαλείων, μέσων και πρακτικών στον παραγωγικό ιστό της χώρας αλλά και στο κοινό
- ❖ Επίλυση σοβαρών προβλημάτων στους τομείς της φυτοϋγείας, φυτοπροστασίας, περιβάλλοντος και διαχείρισης κουνουπιών
- ❖ Προσήλωση στο στόχο παροχής υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς το ΥπΑΑΤ και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη
- ❖ Συνεχής βελτίωση τεχνογνωσίας και υποδομών σύμφωνα με τα Εθνικά & Ευρωπαϊκά Πρότυπα

ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ
ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ**